

TURK İDARE DERGİSİ

ISSN 1300-3216

YIL : 76

HAZİRAN 2004

SAYI : 443

İÇİNDEKİLER

Ahmet APAN

Fatma Süzğün ŞAHİN

Halit Necdet ÖZEROĞLU

Yrd. Doç. Dr. Yasin SEZER

Bilal ÇELİK

Rüstem KARABATAK

Dr. Murat KAYIKÇI

Yrd.Doç.Dr.Muhammet KÖSECİK

Naci KARGIN

Dr. M. Kemal ÖKTEM

Leyla KAHRAMAN

Yaşar GÜNEŞ

Mehmet ÜÇER

HABERLER

MEVZUAT

Mustafa AYIK

Web (İnternet) Çağında Demokrasi ve Bürokrasi

Değişen Egemenlik Kavramı

**İnsan Hakları Bağlamında Devlet Memurları
Kanunu'ndaki Kısıtlayıcı Hükümler**

Devlet Memurlarının Emeklilik Hakkı

**İdari Davaların Davalı İdare Tarafından Takibine
İlişkin Usul ve Esaslar**

Gecekondu Olgusunun Yeniden Ele Alınışı

**Belediye Yöneticilerinin ve Meclis Üyelerinin
E-Devlete Bakışı: Denizli Belediyesi Örneği**

Belediye Üniversite İşbirliği: Adana Örneği

**Yerel Yönetim Organlarının Görevden
Uzaklaştırılmaları**

**Belediye Başkanının Organlık Sıfatını
Kaybetmesinde Yargı Yolu İle Denetim**

İçişleri Bakanlığı'ndan Haberler

**1 Nisan 2004 - 30 Haziran 2004 Tarihleri Arasında
Resmi Gazete'de Yayımlanan İçişleri Bakanlığı ve
Mülki İdare Amirleri İle İlgili Mevzuat**

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TÜRK İDARE DERGİSİ

SAHİBİ: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI, ARAŞTIRMA, PLANLAMA VE KOORDİNASYON KURULU BAŞKANLIĞI

YAYIN KURULU

BAŞKAN : Amir ÇİÇEK
ÜYE : Muallâ ERKUL
ÜYE : H. Cavit ERDOĞAN
ÜYE : Cemal YILDIZER
ÜYE : Aziz YILDIRIM
ÜYE : Berrin UYANIK
ÜYE : Mustafa AYIK

SORUMLU MÜDÜR : Muallâ ERKUL

BAKANLIK MAKAMININ 17 KASIM 1987 TARİHLİ OLURLARI İLE YÜRÜRLÜĞE GİREN İÇİŞLERİ BAKANLIĞI YAYIN YÖNETMELİĞİNE UYGUN YAZILAR KABUL EDİLİR • TELİF HAKLARI, 9 OCAK 1996 TARİH VE 22518 SAYILI RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN, KAMU KURUM VE KURULUŞLARINCA ÖDENECEK TELİF VE İŞLENME ÜCRETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK ESASLARINA GÖRE ÖDENİR • DERGİDE YAZILARIN YAYIMLANMIŞ OLMASI YAZILARA AİT KİŞİSEL GÖRÜŞLERİN BAKANLIK TARAFINDAN PAYLAŞILMASI ANLAMINA GELMEZ • DERGİDE YAYIMLANAN YAZILAR ANCAK KAYNAK GÖSTERİLMEK SURETİYLE İKTİBAS EDİLEBİLİR • DERGİDE YAYIMLANMAK İÇİN GÖNDERİLEN YAZILAR YAYIMLANSIN VEYA YAYIMLANMASIN GERİ VERİLMEZ.

ABONE KOŞULLARI

TÜRKİYE İÇİN BİR SAYININ FİYATI 15.000.000 TL.
DIŞ ÜLKELER İÇİN BİR SAYININ FİYATI 25.000.000 TL.

ABONE BEDELİ BULUNULAN YERİN MALİYE VEZNESİNE YATIRILARAK MAKBUZU, AŞAĞIDAKİ ADRESE GÖNDERİLMELİDİR.

E-mail : tid@icisleri.gov.tr

Web : <http://www.icisleri.gov.tr/tid>

tlf. : (0.312) 425 95 56 - faks : (0.312) 425 69 32

Adres : İçişleri Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Yayın ve Dokümantasyon Dairesi / B1 Blok, 1. Kat, Bakanlıklar / ANKARA

TÜRK İDARE DERGİSİ

YIL : 76

HAZİRAN 2004

SAYI : 443

İÇİNDEKİLER

Ahmet APAN	: Web (İnternet) Çağında Demokrasi ve Bürokrasi	1
Fatma Süzğün ŞAHİN	: Değişen Egemenlik Kavramı	21
Halit Necdet ÖZEROĞLU	: İnsan Hakları Bağlamında Devlet Memurları Kanunu'ndaki Kısıtlayıcı Hükümler	47
Yrd. Doç. Dr. Yasin SEZER Bilal ÇELİK	: Devlet Memurlarının Emeklilik Hakkı	69
Rüstem KARABATAK	: İdari Davaların Davalı İdare Tarafından Takibine İlişkin Usul ve Esaslar	93
Dr. Murat KAYIKÇI	: Gecekondu Olgusunun Yeniden Ele Alınışı	105
Yrd.Doç.Dr.Muhammet KÖSECİK: Naci KARGIN	: Belediye Yöneticilerinin ve Meclis Üyelerinin E-Devlete Bakışı: Denizli Belediyesi Örneği	119
Dr. M. Kemal ÖKTEM Leyla KAHRAMAN	: Belediye Üniversite İşbirliği: Adana Örneği	141
Yaşar GÜNEŞ	: Yerel Yönetim Organlarının Görevden Uzaklaştırılmaları	159
Mehmet ÜÇER	: Belediye Başkanının Organlık Sıfatını Kaybetmesinde Yargı Yolu İle Denetim	177
HABERLER	: İçişleri Bakanlığı'ndan Haberler	207
MEVZUAT		
Mustafa AYIK	: 1 Nisan 2004 - 30 Haziran 2004 Tarihleri Arasında Resmi Gazete'de Yayımlanan İçişleri Bakanlığı ve Mülki İdare Amirleri İle İlgili Mevzuat	217

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

ISSN 1300-3216

BELEDİYE ÜNİVERSİTE İŞBİRLİĞİ: ADANA ÖRNEĞİ"

Dr. M. Kemal ÖKTEM
Leyla KAHRAMAN**

GİRİŞ

Bu çalışmada yerel yönetim birimleri içerisinde önemli konumdaki belediyeler ile başlıca bilgi üretme ve yayma merkezlerinden olan üniversitelerin karşılıklı işbirliği, etkin ve verimli bir kentsel hizmet anlayışının kurulmasında, Adana örneği irdelenmektedir. Kentsel politikaların üretilmesi ve uygulamaya konulması aşamasında, kent için en iyi seçeneklerin saptanmasında yalnızca belediyelerin etkinlikleri yeterli olamayabilir. Kentliler ile ortak bir yaşamı paylaşan üniversiteler de bilimsel bilgi birikimi ve deneyimlerini belediye hizmetleri içerisinde uygulanabilir kılarak, yeni bir yerel imge, canlılık, heyecan, katılım ve işbirliği-dayanışma oluşturulmasına ve genel toplumsal duyarlılığa katkıda bulunabilir. Daha yaşanabilir bir kent için, belediye ile üniversitenin işbirliğinde ve diğer kuruluşların da katılımı ve bütünleşmesi sağlanarak hizmetin yerinde ve daha nitelikli olarak sunulması gerçekleştirilebilir. Kentte ayrı kesimlerin dağınık yaklaşımları yerine bütüncü bir yaklaşımın ön plana alınması toplumsal kalkınmaya ivme katabilir. Belediye ve üniversiteler kent içerisindeki tüm kurum ve kuruluşları ortak paydada buluşturacak bir işlev üstlenebilirler.

İşbirliği projeleri¹ hizmette yinelenmeleri önleyerek, kamusal kaynakların verimli kullanımını sağlayabilir. Ayrıca, yerel düzeyde, yöreye özgü imkan ve

Adana Örneği incelenirken, Büyükşehir Belediyesinde, Genel Sekreter Mesut YILDIRIM, İmar biriminden Mimar Oktay AKKUŞ, Planlama Müdürlüğü Peyzaj Mimarı Güniz CULCU'ya Kasım 2002'de; ÇÜ Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erdoğan GÜLTEKİN'e Mart 2003'da yapılan görüşmelerdeki katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Hacettepe Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü.

** Hacettepe Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü.

¹ Kamusal kaynakların etkili ve verimli kullanımı bakımından, ulusal ölçekli yerel yönetim bilgi sistemleri geliştirilmektedir. Böylesi proje ve bilgi ağlarının birbirlerine de etkili biçimde bağlanabilmesi verimliliği arttırabilir: İçişleri Bakanlığı ve TODAİE'ce geliştirilen Yerel Bilgi

[^] Projesi (TODAİE 2002:2) bilgi ve teknolojilerin, hizmetlerde "kullanışlı, etkin ve kararlı çözümler" sunmasını sağlayabilir; yerel yönetimlerde, kamu yönetiminde ve üniversitelerde bilgi işlem ve yönetimi alanında çalışanlara da görev verilebilir. DPT desteğiyle TODAİE'ce

kaynakların katkısını gerektiren, yerel kalkınma ve rekabeti geliştirecek olan projelere de gereksinim duyulabilir. Uluslararası Yönetim Okulları ve Enstitüleri Birliği'nin (IASIA) 2002 konferansında "açık hesap, kültür, güven, devlet-özel kesim ortaklığı ve girişim yönetimi" gibi konuların yanı sıra, "yerel yönetim ve kalkınma" konusuna değinilmiştir. Kalkınma işbirliğinde, ulusal ve yerel projelerin uluslararası boyuta taşınmasında; yerel düzeyin öneminin korunmasında ve belediye anlayışının gelişmesinde, üniversitenin katkıları olabilir.

Nasıl Bir Belediye Anlayışı?

Yerel ortak ihtiyaçların karşılanmasında belediye, toplumun ve demokrasinin alt yapısını tamamlayan bir unsurdur (Menteşe 1995:284). **Demokratik belediye;** halkın yönetime, karar alınmasına, yürütülmesine ve denetlenmesine katıldığı, kamu yararı ve çıkarlarına öncelik tanıyan kurumdur. Kamu mal ve hizmetlerini doğrudan üreten, tekel oluşumunu ve gelir dağılımında dengesizlikleri denetleyen, kentsel üretim ve tüketimin daha ucuz ve sağlıklı yapılabilmesini sağlayan ve kaynak yaratabilme olanaklarını genişleten de belediyedir. Ortak çözüm arayışında belediye, toplumu, üniversiteleri ve sanayi kuruluşlarını yönetime katabilen **birlikçi ve bütüncü** bir anlayışta olmalıdır (MBB 1977:14). Demokratik yerel yönetim anlayışı, yerel yönetimin gücünü, "kendiliğinden bir amaç olarak değil, fakat kent içerisindeki diğer çevresel unsurlarla paylaşılacak ve birlikte kullanılacak bir kaynak olarak görmelidir" (Yıldız 1996:7).

Çağdaş belediyecilik anlayışı, geleneksel yerel hizmetlerin yanında konut, tüketicinin korunması, toplu taşıma, mesleki eğitim, tarihi çevre² ve kültürel mirasın korunması, gençlik ve kültür hizmetleri gibi çeşitli alanlarda çözüm gerektirmektedir. Belediyelerin etkinliğini geliştirmede, takım çalışması ön plana çıkmaktadır. Belli ölçülerde dışa açılma, üniversitelerle işbirliği gibi arayışlar gündeme gelebilir. Yerel koşulları ve kaynakları iyi inceleyen,

geliştirilen "YerelNet" sistemi de, yerel düzeyde istatistik veri tabanı oluştururken (TODAİE 2002:3; bkz.: Dünya Bankası 2002); "politika analizi, kamu finansmanında demografik veri kullanımı, bütçe teknikleri, stratejik planlama aracılığıyla katma değer yaratılmasına" olarak tanıyabilir (YerelNet 2003).

2

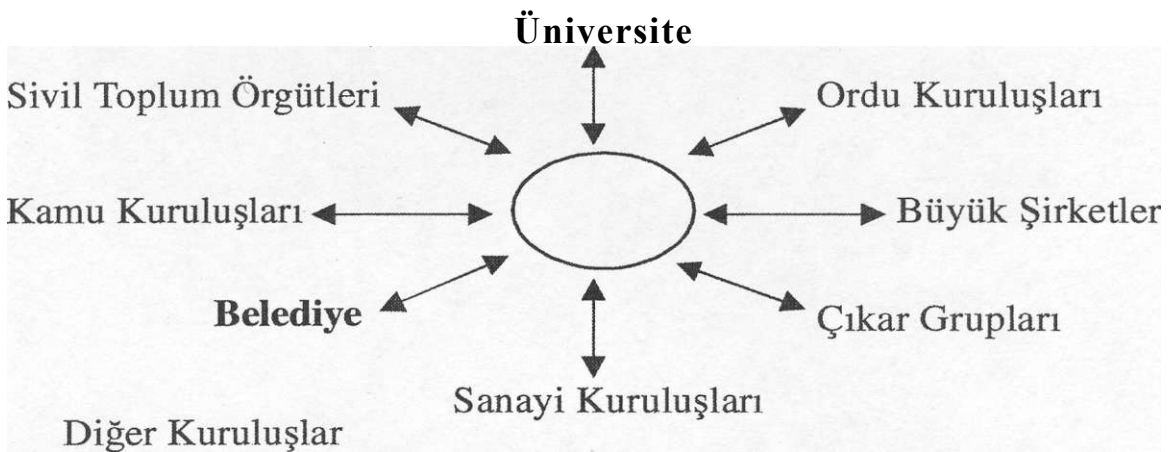
Tarihsel alanda kurumlar arası işbirliğinde, AB destekli "Mersin Mozaik Projesi"ne, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası; Mersin, Orta Doğu Teknik, İtalyan Lecce, Galatasaray Üniversiteleri ve Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü katkısıyla, "Kilikia Avrupa Kültürel Mirasına Katkıda Bulunuyor mu?" konulu toplantı (İnce 2004) gibi çalışmalara katılan belediyeler, önemli bir rol üstlendikleri gibi, kültür turizmi gelirleri de artabilir.

deneyimlerin değerlendirildiği belediyecilik, etkili bir yönetim için gereklidir. Toplumla ve kuruluşlarla karşılıklı işleyen etkili bir ortam oluşturmak, yurttaşlara bilgi vermeyi bir ödev saymak, çağdaş yönetim gereklerindedir. Yerel kalkınma programını hazırlama ve uygulama aşamalarına yerel yönetim organları dışındaki kuruluş ve birimler de katılmalıdır (Tortop 1995: 301,303). Üniversiteler, gönüllü kuruluşlar, ticaret ve sanayi odaları, dernekler, vb. kuruluşlar belediye içerisinde kentsel politikaların oluşturulması ve uygulamasında önemli roller üstlenebilir³.

Kent İçerisinde Üniversitelerin Konumu

Ülkenin; toplumsal, ekonomik, kültürel, siyasi, bilimsel ve teknolojik kalkınmasında önemli görevleri olan üniversiteler, bulunduğu kent dizgesiyle birlikte düşünülmelidir. Üniversiteler; iş, eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerini arttırıcı kurumlar olarak önemli bir yer tutmaktadır (Kahraman ve Öktem 2002: 87, 88). Üniversiteler, bilimsel düşünce ve yaklaşımların, eğitimin, araştırmaların ve tartışmaların yapıldığı, aktarıldığı yerdir. Yurtiçi ve yurtdışı ortamlarda, bilimsel gelişme adına bilimsel faaliyetlerini sürdürürler. Diğer yandan topluma hizmet götürme durumunda olan ve kamu görevi yapan belediyeler de üniversiteye yönelik hizmetler yerine getirebileceği gibi (Öktem ve Kahraman 2003); bilimsel destek almada, uzmanlarla çalışmada ve yeni modeller oluşturmada çevrelerindeki birimlerle işbirliği yapabilirler (AKDÜAT 2002: 18):

Çizim 1: Belediyenin Çevresel Unsurları

Kaynak:Kahraman ve Öktem 2002: 84

³ Örneğin, Belediyecilik ve Halk Sağlığı Eğitim-Araştırma Merkezi kurulmasına karar veren Keçiören Belediyesi; Hacettepe Üniversitesi'nin katkısını almış (2003) ve "Türk Belediyecilik Sempozyumu" düzenlenmiş, kent ile sağlık, mimarlık, yönetim, toplum ve kalkınma konuları ele alınmıştır.

Bireylerin yenilik ve değişimlere uyum sağlamasına yardımcı olmak, "**yaşam boyu öğrenen**" kişiler olmalarında yol göstermek, yurttaşların yetişmesine katkı saęlamak⁴, eğitim kurumlarının temel öncelikleri arasındadır. Örnek işbirliği olarak, ülkenin özellikle teknoloji alanında dışa bağımlılıktan kurtulması ve gelişmiş ülkelerdeki teknolojik düzeyi yakalaması için Üniversite-Sanayi ve kamu yönetiminin (yerel yönetimler, merkez ve taşra örgütü), uzun dönemde kaynakları doğru yönlendirmesi, yerinde kullanması gerekmektedir. Üniversitelerin bilimsel bilgi birikimlerini endüstriye aktaracak çalışmalar yapması, sanayinin ise teknolojiye yatırım yaparak risk alması gereklidir. Bu çerçevede, sanayi kuruluşlarının araştırma yatırımlarının Avrupa firmalarındakinin yüzde biri kadar olduğu ülkemizde, sanayi kesiminin Araştırma-geliştirme (Ar-ge) yatırımlarının finansmanında belki kamu yönetimi öncülüğünde ama kamu fonları dışındaki kaynaklarla da ortak yatırım olanakları önemlidir.

Adana Büyükşehir Belediyesi Örneği

Kentin Genel Durumu: Tarihi M.Ö 6000 yıllarına dayanan il, Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin deltasında kurulmuştur (T.C. Adana Valiliği İl ve Turizm Müdürlüğü 1998: 1). Türkiye'nin güneyinde Akdeniz Bölgesi'nin Doğu Akdeniz bölümünde 14.030 km² alanda, yaklaşık 2 milyon nüfuslu bir kenttir. Yönetimsel olarak 13 ilçe, 9 bucak ve 547 köyden oluşmaktadır. Nüfus artışı ile kentleşme ve ekonomik gelişme hızı bakımlarından ilk sıralardadır. Çalışan nüfusun genel nüfusa oranı %40'ın üzerindedir ve en çok göç alan kentlerdendir (Adana Büyükşehir Belediyesi 2003).

Kent Üniversitesi: Çukurova Üniversitesi (ÇÜ), 1969 yılında Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan "Adana Ziraat Fakültesi" ile 1972 yılında Atatürk Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan "Çukurova Tıp Fakültesi"nin birleştirilmesiyle 1973 yılında kurulmuştur. 1878 öğretim elemanı ve 23.000'in üzerinde öğrencisi olan ÇÜ de; 10 fakülte, 3 Yüksekokul, 7 Meslek Yüksek Okulu, 3 Enstitü ve 26 araştırma ve uygulama merkezi vardır. ÇÜ, büyük kent

⁴ Üniversitelerin meslek okullarından farklı olarak; meslek öğretim ve edindirmenin ötesinde, bilgi üretme ve yayma misyonunu yüklenmesi üzerinde çeşitli tartışmalar sürmekle birlikte; üniversitelerin etkileri tüm yaşantımıza yansımaktadır. Kent içindeki her kurumun üniversite öncülüğünde, meslek okulları ve diğer eğitim hizmetlerine katkısı sağlanabilir. Örneğin, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin (A.B.Ş.B.) 19.08.1999 tarih ve 491 sayılı Meclis Kararı gereği, Gazi Üniversitesi (GÜ) Teknik Eğitim Fakültesi işbirliğinde, nitelikli eleman yetiştirmek ve meslek edindirmek amacıyla açılan Belediye Teknik Eğitim Kursları (BELTEK) örnek verilebilir: 7 Bölüm ve 32 Anabilim dalında 102 branşta kurslar açılmaktadır (Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı, 2003: 3). Yaklaşık 29 bin kursiyerin katıldığı kurslarda bilgisayar laboratuvarları da bulunmaktadır (Ankara Büyükşehir Belediyesi 2002). Ayrıca, El Becerileri ve Meslek Edindirme Kursları (BELMEK) da 22 branşta ve 13 ilçe merkezinde açılmaktadır (Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı 2003: 2,3).

ve yakınındaki diğer yerlerin geliştirilmesi amacı ile kurulmuştur. Eğitim etkinlikleri yanında; bölgesel, ulusal ve uluslararası nitelikte araştırma ve teknoloji geliştirme çalışmalarında dünya ile bütünleşme sürecine girmiştir. 2000 yılında ÇÜ, TÜBİTAK ve bölge sanayicilerinin desteği ile kurulan **TÜBİTAK-Adana Üniversitesi Sanayi Ortak Araştırma Merkezi "ÜSAM"**, sanayicilerin istekleri doğrultusunda; proje, danışmanlık, eğitim ve araştırma hizmetleri vererek, işbirliğinde örnek oluşturmaktadır (Çukurova Üniversitesi Web Sayfası 2003).

Büyükşehir Belediyesi ve Kentiçi İşbirliği

3030 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, görüş bildirmek üzere Büyükşehir belediyesi danışma kurulu kurulabileceği, üye sayısınının 10'u geçemeyeceği, çalışma koşullarının belediye meclisince kabul edilecek bir yönetmelikle düzenleneceği (md.17) hükmüne göre **Büyükşehir Belediyesi'nde Danışma Kurulu** kurulmuştur. 9 kişiden oluşan Danışma kurulunun 5'i öğretim üyesi diğerleri ise; belediye başkanı, genel sekreter, defterdar ve Mersin Valisidir. Danışma Kurulundaki öğretim üyeleri; İTÜ Mimarlık, ÇÜ Çevre Peyzaj bölümlerinden, ÇÜ Güzel Sanatlar Fakültesi dekanı ve aynı zamanda ÇU Çevre Araştırma Merkezi müdürü, ÇÜ Çevre Bölümü başkanından oluşmaktadır. Danışma kurulu her ayın ilk Pazartesi günü toplanmaktadır. Uygulamada kimi zaman aksaklıklar da olmaktadır. Danışma kurulu kent ile ilgili her düzeyde politikanın hazırlanması ve uygulanması ile ilgili olarak çeşitli görüşlerin sunulması ve değerlendirilmesinde önemlidir.

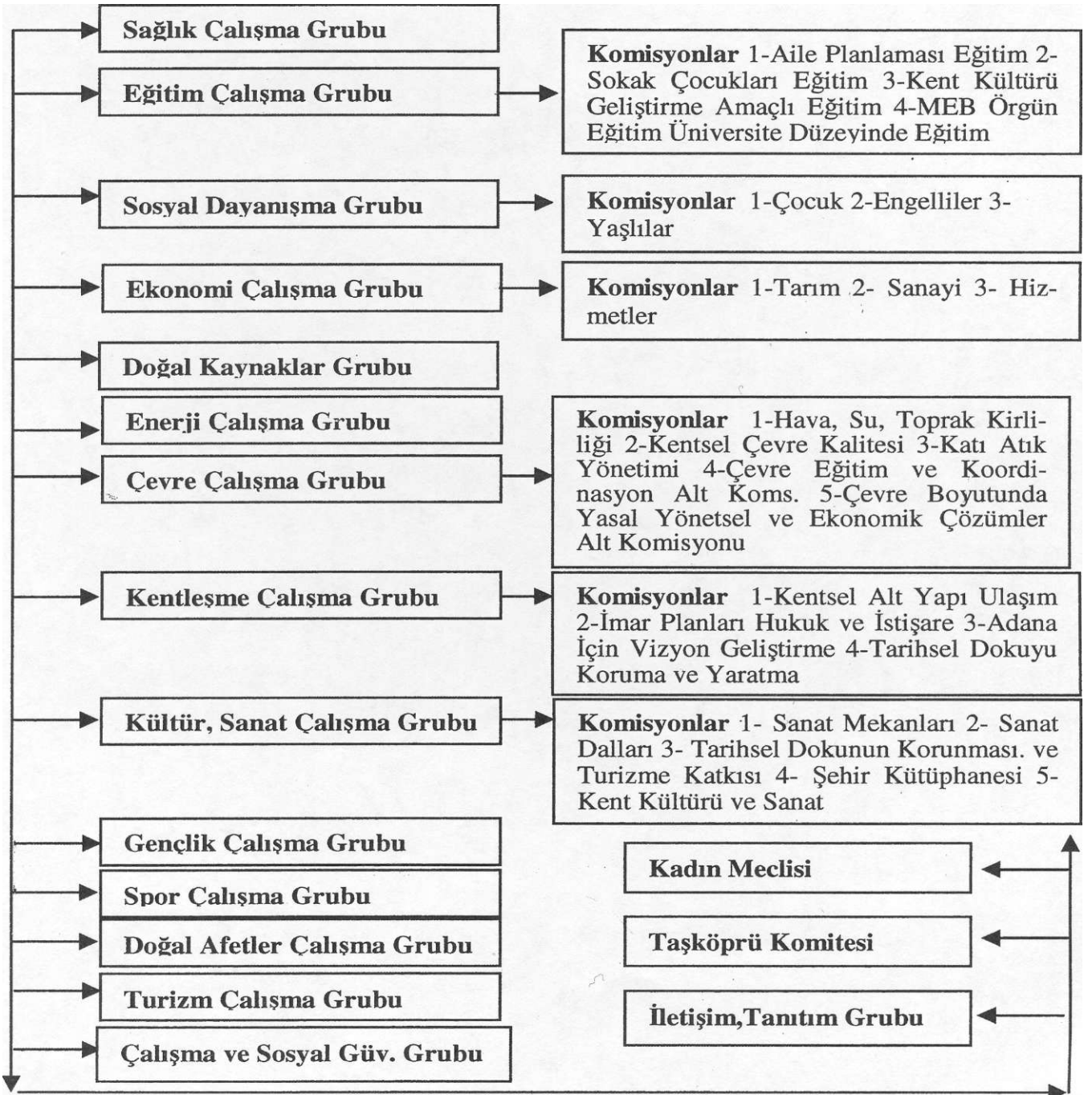
Büyükşehir Belediyesi Yerel Gündem 21 bünyesinde; üniversite, bilim, eğitim kurumları, yerel yönetim birimleri temsilcileri, kamu ve özel kuruluşlar ile gönüllü kuruluşların temsilcileri, muhtarlar, meclis üyeleri, doğal üyeler gibi hemen her kesimden temsilcinin katılımıyla oluşan Kent Konseyi; çözümler geliştirmekte ve tavsiye niteliğindeki bu kararları, belediye değerlendirmeye çalışmaktadır. Kent Konseyi Eylem Planı'nda "**sürdürülebilir gelişme**" ve Yerel, ulusal ve uluslararası kurum ve kişilerle "**ortaklıklar kurarak çalışma**", "kente sahip çıkmak", "siyaset üstü olmak", değer üretiminde işbirliği, "insanlık ailesi" ilkelerini benimsemiştir (Adana Büyükşehir Belediyesi Web Sayfası 2003).

Kent Konseyi'nde çeşitli alanlar için çalışma grupları oluşturulmuş ve gönüllülük ilkesiyle görev tanımları yapılmıştır. Sağlık, Eğitim, Sosyal Dayanışma, Ekonomi, Doğal Kaynaklar, Enerji, Çevre, Kentleşme, Kültür Sanat, Gençlik, Spor, Doğal Afetler, Turizm, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Kadın Meclisi, Taşköprüsü Komitesi ve İletişim Tanıtım Çalışma Kozaları belirlenmiştir (Çizim 2). Kent Konseyinin, çözümler üretmesi ve sürdürülebilir gelişmeyi sağlaması hedeflenmektedir. Kuruluşu 2002 Mart ayında tamamlanan ve 11 Mart'ta başlayan toplantılarla neredeyse sürekli çalışır duruma gelen 16 Kent Konseyi kozasına ve Kadın Meclisine bağlı 30 komisyon kurulmuştur. Kozalara

Resmi kurumlardan ve Çukurova Üniversitesi'nden üyeler davet edilmiştir. Kozaların ilk toplantılarında, önceden yapılan çalışmaların değerlendirilerek bilgilerin güncelleştirilmesi, çalışmalar tamamlandıkça raporların hazırlanması amaçlanmıştır. Bu raporlar, ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilecek, aynı zamanda kamuoyuna açıklanacaktır. İş ve eylemler Kent Konseyi birimleri tarafından izlenip aksaklıklar, uygulayıcılara ve Kent Konseyi üyelerine bildirilecektir (Adana Büyükşehir Belediyesi Web Sayfası 2003).

Çizim 2: Kent Konseyi Çalışma Grupları

1

Kaynak: Adana Büyükşehir Belediyesi Web Sayfası 2003'ten uyarlanmıştır.

L

Kent Konseyi Koordinasyon Kurulunda doğal üyeler olarak; Büyükşehir Belediye başkanı Kent Konseyi başkanı, Büyükşehir Yerel Gündem 21 Koordinatörü de Kent Konseyi genel sekreteri olarak görev almaktadırlar. Doğal üyeler dışında kurulda 1'er temsilci bulunduğu birimler Çizim 3'dedir.

Çizim 3: Kent Koordinasyon Kurulu**i**

Hük. Tems.
-Vilayet
-İl Çev. Md.
-İl Kült. Md.
-Genç. Sp. İl Md.
-İl Mü. Eğ. Md.
-İl Sağ. Md.
-Tab. ve Kült. Var.Kor.Kur.
-İl Tur. Md.
-İl Sos. Hizi Md.
-DSİ Böl. Md.

Yerel Yön.	Muht. Tem.
<u>Birimleri</u> -B. Şehir Bld. -Seyhan Bld. -Yüreğir Bld..	-Adana Muht. Dem. -Köy ve Mah. Muht.

Bilim-Eğ.	Meslek	İşveren Kurls.-	Tek. Mes.
<u>Kurumlan</u> -ÇU	<u>Odaları</u> -Baro -Çukurova. Gaz. Cem. -Diş Hem. Od. -Ecza. Od. -Tabip Od. -Veteriner Od. -Ziraat Od.	-Adana İşad. Dern. Plt. -San. Od. -Tic. Od. Tic. Borsası	<u>Odası</u> -TMMOB İKK -TMMOB Od. -Jeofiz. Odası -Şeh. Pln. Od.

Meclisler. Platformlar

-Kadın Meclisi
-Çevre Kor. Platformu
*Doğu Akdeniz Çev. Derneği
*Turizm Platformu
-Çocuk Platformu
*Sok. Çoc. Kor. Derneği
-Gençlik Meclisi
-Amatör Spor Platformu
-Engelliler Platformu

Esn. Kurls.
-Esn. Od. Biri.
-Marang. ve Mob. Odası
-Kerest. ve Etnk. Odası
-Kavaciler Od.
Bşk.

	Memur	Vakıflar		
<u>İşçi Kuruluşl.</u> -TURK-İş Böl. Tems. -DİSK Böl. Tems. -HAK-İŞ Böl. Tems.	<u>Kuruluşl.</u> -KESKBöl. Tems. -KAMU-SEN Tems. -Memur-SEN Tems.	<u>-Çev. ve Kült. Varl. Kor. Vakfı</u> -Güç Biri. Vakfı -Top. Erz. ile Müc. Vakfı	Kült. San. Kuruluş. -Adana Sanat Konseyi	<u>Kulüpler</u> -Lions Kulüpl. -Rotary Kulüpl.

t t t t t

Kaynak : Adana Büyükşehir Belediyesi Web Sayfası 2003'ten uyarlanmıştır.

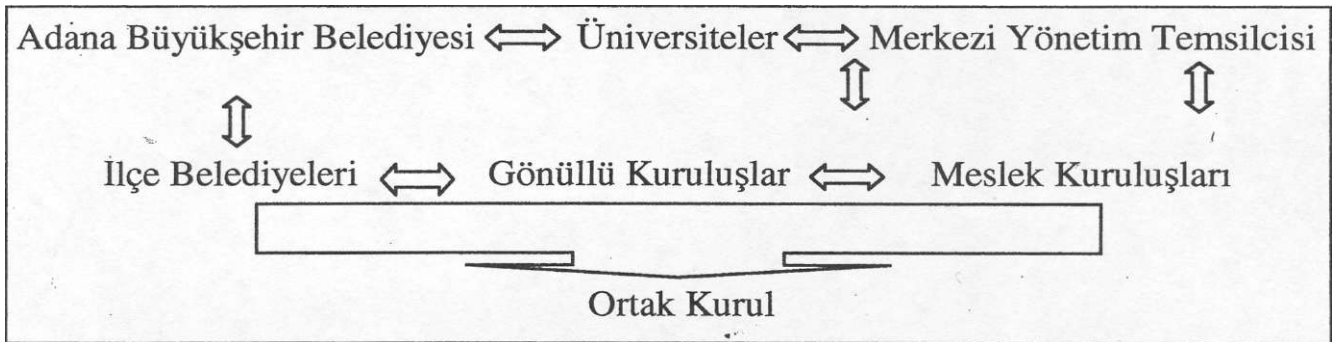
Kent Konseyi Yürütme Kurulunda da çeşitli birimlerden 1'er kişi olmak üzere 9 asıl ve 8 yedek üye bulunmaktadır. Kent Konseyi genel kurulunda ise 14 Adana milletvekili doğal üye olarak yer almaktadır. Kent Konseyi Kurucu Kurul üyeleri ise; Sanayici İşadamları Derneği, Genç İşadamları Derneği ve

Seçilmişleri İzleme Komitesinden 1'er kişi olmak üzere 3 kişiden oluşmaktadır. Kent Yöneticileri Kumlunda vali ve belediye başkanları yanı sıra üniversite rektörü de bulunmaktadır.

Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT)

Büyükşehir Belediyesi, Önce Adana Vakfı ve Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, 'siyasi hedefi olmadığı' belirtilen, "ortak sivil girişim"de bulunmuşlardır (Adana Büyükşehir Belediyesi 2002). Çukurova Bölgesinin geleceği bilimsel bakışla planlanmıştır. Çukurova Bölgesi ve kentsel bütünüyle ilgili çalışma yapan kuruluşlar ve bireylerin katılımıyla, yerel ve merkezi yöneticilerin görüşleri belirginleştirilmiştir. Yaşanabilir, sürdürülebilir ve 'övünülebilir' kent hazırlamaya çalışılmaktadır. Avrupa, Akdeniz ve uluslararası örgütler düzeyindeki çalışmalara koşut, resmi olmayan görüş belirleyici bir belge oluşturmaya, yerel bir vakıf ve üniversitelerin destek ve işbirliğiyle başlanılmıştır. Ancak sonuçların alınması, işbirliği içinde çalışmaya bağlıdır:

Çizim 4: Kentsel İşbirliği Modeli

Kaynak: Adana Büyükşehir Belediyesi 2002: 46'dan uyarlanmıştır.

Gelişen bilgi ve teknoloji (Emrealp 1993), değişen felsefi ve siyasal değerlerin, yerel yönetim ve kente bakış açısını değiştirdiğinden; kentlerin yeniden tanımlanarak, yenilenmesi, iyileştirilmesi ve yeni değerler oluşturulması önemlidir. Kent planı, mimar, yönetici olarak kentte yaşayanlar da, meslek olarak kentle ilgilenmektedir. Çok yönlü ve çok disiplinli yaklaşımlar, farklı bakış açıları gerektirmektedir. Gönüllü ve meslek kuruluşları, yöneticiler, iş çevreleri ve üniversitelerden katılımlarla "ortak düşünce" üretimi mümkün olabilir: Büyükşehir Belediyesi, Önce Adana Vakfı, Mimar Sinan Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Çukurova Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, TMMOB Adana Mimarlar Odası, Yüreğir İlçe Belediyesi, Seyhan İlçe Be-

diyesi ve merkezi yönetim temsilcisinin katılımlarıyla "ortak kurul" oluşturulmuştur. Tarım ve sanayi potansiyeli yüksek bir bölge oluşumunda, "Çukurova Belediyeler Birliği" düzeyinde yönetsel boyut da sergilenmektedir. Kentsel sorunların çözümü ve uluslararası rekabet gücü geliştirilmesi bakımından, politika üretiminin kurumsallaştırılması, kaynak yaratan sistemlere işlerlik sağlanması önerilmektedir (Ünsal 2002: 63). Türkiye'nin dışa açılması, "beş ton pamuk ver, bir bilgisayar al" değil; Avrupa ülkelerine iplik, Amerika'ya "kumaş satmaktan ötede" bir bütünleşmeyle olabilir (Sabancı 1993: 101). Kültür, sanayi ve teknoloji düzeyine erişmek, "onların ürettiği kalite ve fiyatta mal ve hizmet üretmek" gerekmektedir. Başarı için "erkenden yol seçimi", yatırım sürecinde belirli "konuda ve yönde ilerleme" önerilmektedir (Arzık 1985: 60-61). "Çizgisel, uygulayıcı, sabırlı, zamanında karar verici ve basiretli davranmak" gerekir. Bilgi ve teknolojinin önem kazandığı günümüzde, yerel yönetimlerin üniversitelerle işbirliği de önem kazanmaktadır. Yerel yönetim sanatında bilimin verilerinden yararlanılmalı, gerçekçi ve uygulanabilir stratejik planlar yapılmalıdır.

Henüz üyelik süreci tartışılmakla birlikte, Avrupa Birliği'nin genişlemiş Avrupa modeli açısından da, "çok-merkezli büyüme stratejisi" önemlidir (Kocabaş 2002: 101). Adana, Avrupa Kentsel ve Bölgesel Yapılanma Modelini⁵ hedeflemektedir. Avrupa kentsel sisteminde, istisnalar dışında, kent-üniversite ilişkisinden çok bölge-üniversite ilişkisinin daha güçlü olduğu belirtilmektedir (Kaya 2002: 111).

"Küreselleşmenin insancillaştırılması" evrensel bir proje yapılabilirse; yeni dünya sözleşmesi 1. Toplumsal, 2. Doğal, 3. Kültürel, 4. Etik sözleşmelerden temel alabilir (Çubuk 2002: 75'de Tekeli, Mayor). 21. yüzyılda kentin, '**bilgi üretme ve işletmeye dayalı bir sistem**' olarak yeniden tanımlanması öngö-

⁵ Diğer uluslar arası örneklere de değinilmiştir: Avustralya'da (Newcastle, the Central Coast ve Wallongong kıyı kentlerini içeren) Sidney Büyükşehir Belediyesi çevre, ekonomi ve ulaşım planlama stratejisi saptamıştır (Adana Büyükşehir Belediyesi 2002: 31'de City Planners Department of Cape Town City Council 1993; New South Wales Government Department of Planning). Cape Town kentinde, fırsat eşitliği, kültürel ve doğal mirasın korunması, kaliteli sürdürülebilirlik hedeflenmektedir. Sidney kentinde ise; etkinlik, kalite, eşitlik, yaşanabilirlik hedefleri belirlenmiştir. Altyapı ile ulaşım maliyetleri verimlilik ve etkililiği için işyerleri ve konutların yakınlaştırılması, yoğunlaştırılmış bir kent yaratılması planlanmıştır. Türkiye'de kentleşmede aşırı yoğunluk sorununa karşılık; bazı ülkelerde seyrek kentleşme de maliyet verimliliğini etkilemektedir. Hollanda Tuvente projesi ise, sürdürülebilir bütünlük için "kamu taşımacılığının özendirilmesini" vurgulamaktadır (Çubuk 2002: 81).

rılmaktadır. Dünyada sürdürülebilir yerleşmeler oluşturulması, küreselleşmenin getirdikleriyle, "insancıllaşmış" kentler kurmayı gerektirmektedir.

Büyükşehir Belediyesi ile Çukurova Üniversitesi'nin İşbirliği

Üniversite belediye işbirliğinde ortak birtakım çalışmalar yapılmıştır. Çevre düzenlemesi alanında çeşitli projeler için işbirliği yapılmaktadır. Bu tür çalışmalarda bölgeyi tanıma imkanı bulunduğu için öncelikle Çukurova Üniversitesi ile bağlantı kurulmuştur. ÇXJ Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden bir öğretim elemanının doçentlik çalışması l'fM5 yıl kadar önce Büyükşehir Belediyesi'nin ilgisini çekmiş ve bu çalışmadan yararlanılarak Adnan Menderes Bulvarı yapılmıştır. Yürüyüş yolları ve kaldırım düzenlemeleri alanında; Dilberler Sekisi yürüyüş yolu projesi, ÇÜ tarafından döner sermaye aracılığıyla hazırlanmış fakat uygulanabilirlik açısından yeterli bulunmadığı için belediyenin projesi uygulanmıştır. ÇÜ Çevre bölümü ile günde 950 ton atık toplanan Sofulu Çöplüğünün rehabilitasyon çalışmalarında imzalanan protokolle işbirliği yapılmaktadır, ayrıca bu alanda peyzaj uygulaması da gerçekleştirilecektir. Park ve bahçelerin düzenlenmesinde de ÇÜ ile işbirliği yapılmaktadır: Seyhan Nehri sağ ve sol sahil yürüyüş yolları ve Girne Köprü kuzeyi sağ sahil dinlenme parkı. Büyükşehir Belediyesi diğer üniversitelerle de iletişim kurmaktadır. 2001 yılında, belediyelerle işbirliği deneyimi olan Mimar Sinan Üniversitesi (MSÜ) Mimarlık Bölümü öğretim elemanları öğrencileriyle, şehir ve bölge planlaması ile kent vizyonunun oluşturulmasında, eski yerleşimde çalışmalar yapmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Mimarlık Bölümü öğretim elemanları da imar durumu üzerine çalışmalar yapmaktadır. ODTÜ Mimarlık Bölümü de bazı girişimlerde bulunmakta, üniversitenin kentte Akdeniz Olimpiyatları Merkezi'ni yapması planlanmaktadır. Belediyenin ayrıca Mersin Üniversitesi ve Dicle Üniversitesi ile de çeşitli alanlarda ortak çalışmaları vardır⁶. Çevre düzenleme çalışmalarında 8.045.475 m² tamamlanmış, artı 8.250.000 m yeşil alan planlanmıştır.

Büyükşehir Belediyesi ve ÇÜ Eğitim Fakültesi işbirliğinde toplumsal eğitim, kültür ve spor etkinlikleri düzenlenmektedir. Örneğin, Ana-baba okulu seminerleri Eğitim Fakültesinin öncülüğünde, belediyenin mali katkılarıyla yürütülmektedir. Çeşitli eserlerin sergilendiği Sanat Salonunun yönetiminde ÇÜ

⁶ Büyükşehir Belediyesinin; yetersiz ya da bürokrasiden dolayı yavaş kaldığı durumlarda, dışardan gelen öğretim elemanlarının gereksinimlerini Adana Vakfı karşılamakta, hizmetin devam etmesi böylece sağlanmaktadır.

Resim ve Heykel Bölümünden 3, belediyeden 2 kişi bulunmaktadır. Kültür, sanat faaliyetlerinden, Altın Koza Organizasyonunda da işbirliği söz konusudur. Beden Eğitimi Bölümü ile eşgüdümle Seyhan Baraj Gölü'nde su sporları yapılmaktadır. Büyükşehir Belediyesi kurs ve seminer türü programların üniversite ile birlikte hazırlanmasında araç gereç ve ulaşımın sağlanması gibi kolaylıklar sağlamaktadır. Üniversite öğrencilerinin; konut, ulaşım gibi gereksinimleri karşılanmaya çalışılmakta; Belediyenin Planlama bölümünde öğrenciler için kısa süreli staj olanağı verilmektedir.

Büyükşehir Belediyesi, proje uygulamaları için oluşturulan ortak bütçeye belli bir mali destekle "Yerel Gündem 21" projesine 2000 yılında katılmıştır. Her yurttaşın -birey ve tüzel kişilik olarak- katılımıyla "etkin ve verimli" bir işbirliği ağı öngörülmüştür. ÇÜ öğretim elemanları bu süreç içerisinde görüşlerini bir ölçüde iletme ortamı bulmuşlardır. Çukurova Bölgesi'nin geleceğinde, bilimsel bir görüş oluşturulmasında AKDÜAT da işlev yüklenmiştir (AKDÜAT 2002:17). Büyükşehir Belediyesi, yalnızca bölge üniversiteleriyle değil, yurtdışındakiler de dahil olmak üzere diğer üniversitelerle de işbirliğini hedeflemektedir. AB'deki kredi desteği de sağlanabilmesinde MSÜ, olumlu bir referans niteliği taşımaktadır. Belediye, ilgili alanlarda kredi sağlanması arayışındadır.

Belediye-Üniversite İşbirliği İstenen Düzeyde Gerçekleşmekte midir?

Büyükşehir Belediyesi ile üniversite -özellikle ÇÜ- işbirliğine bakarak genellemeler yapmak mümkün olmasa da bazı ipuçları görülebilir. İşbirliğinin istenen düzeyde olmamasının nedeni yalnızca belediyeden ya da üniversiteden kaynaklanmamakta, her iki tarafın da etkisi bulunmaktadır. Bu bağlamda daha uygun bir işbirliği modelinde gerekenler şu şekilde belirtilebilir:

1. Belediye; ortak olarak uygulayabileceği proje konularını üniversiteye götürmeli, tartışmalı ve projeye üniversitenin katkısını sağlamalıdır. İlgili bölümlerle takım çalışması yapılmalı, farklı görüşler biraraya getirilip en iyi çalışma ortaya konmalıdır. Üniversitelerde döner sermayelerin olması, bu tür projeler için bir ortam sunabilir. Bu projelerde üniversite öğrencilerinin de stajyer olarak görev almaları sağlanmalıdır.

2. İşbirliğinde temel amaç; üzerinde çalışılan konunun/projenin en iyi nasıl yapılacağını belirleyebilmektir. Bu herkesçe kabul edildikten sonra; öneri kimden/hangi kuruluştan gelirse gelsin konuya objektif yaklaşarak **en iyiye ulaşmak, çözüm üretmek** amaçlanmalıdır. Proje yapılırken durum saptanmalı ve ekonomik toplumsal yarar gözetilmelidir. Çalışmalar siyasetten uzak,

üretkenliği teşvik edici ve her görüşe açık bir şekilde yürütülebilmelidir. Karşılıklı işbirliği ile yaşayabilir, uygulanabilir projeler hazırlanmalıdır. Kişisel kalıp ve duygusal tepkiler, işbirliğine ve ortak faydaya zarar verebilir. Düşünsel aşamada görüş alışverişinde bulunulmalı, standartların geliştirilmesi için çalışmalar yapılmalı, kaynak sağlandıktan sonra da çalışmalar nitelikli bir biçimde tamamlanmalıdır. Yeterli bilgiye ulaşmak için danışmanlara başvurulabilir.

3. Sunulan önerinin başarısızlığa uğraması, açık eleştiriler"alqıası; kişisel ya da kurumsal bir takım anlaşmazlıklara yol açmamalı, bu konuda duygusal davranılmamalıdır. Örneğin, üniversite tarafından gündeme getirilen proje eğer yeterli bulunmamışsa, duruma kimi zaman duygusal olarak yaklaşılmakta ve araya olumsuzluklar girebilmekte, bu durum da ilişkilerin beklenen düzeyde gelişmesine engel olmaktadır. Taraflar, işbirliği ortamını zedelememelidir. Amaç, birbirini anlayabilmek ve sonuçta çözüm üretmektir.

4. Belediye üniversite işbirliğinde, taraflar öncelikle ortak dili konuşabilmelidir. Üniversite öğretim elemanları kimi zaman olaylara kuramsal yaklaştığından, uygulamadan habersiz olabilmekte, bu durum da çalışmaların uygulanabilirlik ve gerçeklik düzeyini olumsuz etkilemektedir. Bu durum projede yeralan tüm elemanlar için geçerlidir; müteahhit ya da taşeron farklı kültürlerden gelen insanlardır. Bu kişilerle köprü kurmak, projeyi anlaşılabilir ve uygulanabilir kılmak gerekir. Bunun için kapalı olmaksızın, çözümleri karmaşıklıktan, bilimselliğin açık ve basit bir dille ifadesi beklenmektedir. Akademik çalışma bilimsel olarak yapılmalı fakat uygulama aşamasında yalınlığa indirgenebilmelidir. Ortak yürütülen projede üniversite uygulayıcıya da söz hakkı tanınmalı, projenin uygulanabilirliğini ölçme yetkisini kullanmasını sağlamalıdır. Uygulamada deneyimin önemi nedeniyle kuramsal bilginin yanında, yaşanan ve üzerinde çalışılan konu ve çevre iyi tanınmalı ve mevcut durum saptaması doğru bir şekilde yapılmalıdır. Projelerde çevre koruma önlemleri mutlaka alınmalıdır.

5. Belediye üniversite işbirliğinde yöntem belirgin olmalıdır. Takım çalışması ile işbirliği Çizim 5'de temel ilkeler şeklinde özetlenmiştir.

Çizim 5: İş Birliği Çalışması

Çözüm Üretmek]>

- İşbirliğini Sağlamak
- Sorunu Basite İndirmek
- Takım Çalışması
- Aracı Kişilerle İletişim Kurmak
- Öneriyi Uygulanabilir Kılmak

6. Belediye, üniversite ile ilişkilerini gerginleştirecek siyasal dalgalanmalardan uzak durmalıdır. Belediye üniversitenin haklarına, politik müdahale etmemelidir. Örneğin, kentlerin çevreye taşan ve yayılan karakteri karşısında, kentle üniversite arasında tampon yeşil alan oluşturulmamış olması, artan konut ihtiyacı sonucu üniversite sınırlarını tehdit etmeye başlayarak, 20.000 dönümlük üniversitenin arazisi içinde yerleşim yeri yapılması için ÇÜ'ye baskı yapılmasına neden olabilmektedir. Bu durum ilişkileri gerginleştirip iki kurumun birbirine olan güvenini yıpratır. Belediye bu durumu önlemek için, aradaki alanı kent parkı haline getirerek, tampon yeşil alan oluşturmalıdır.

7. Belediyeler de üniversiteler de siyasi cepheleşmeden uzak olmalıdır. Üniversitenin görevi; toplum kesimlerine hizmet vermektir. Objektiflik korunmalıdır. Ancak "uygulamada ben-merkezci düşünüşle iç-grup yaratılıp dış gruplara tepkisel olunma önyargısı varsa giderilmelidir⁷. Bunlar aşılsa o zaman belediyeler diğer kurumlarla üniversite arasında bütünleştirici işlev yapabilir. Günlük siyaset ötesi bir yaklaşımla farklı görüşleri de içerebilen etkin ve verimli çalışmaların gerçekleşmesi sağlanmalıdır.

8. Büyükşehir belediyeleri günlük kaygılarla çepeçevre sarılmış olabilir. Yeni yerel yönetimler yasası ile kendilerine verilecek yeni görevleri ve kaynakları beklemektedirler. Yatırımcı bir kuruluş gibi görev yapmak, istihdam yaratmak, halkın her türlü hizmetini gerçekleştirmek zorunda olan Büyükşehir belediyeleri ilçe belediyeleriyle çatışabilmektedir. Yasal boşluklar, uygulamadaki hatalar, görevlilerin kişisel ve duygusal davranışları vb. sebeplerden dolayı sorunlar içinden çıkılmaz hale gelirse, belediyelerin etkinlik ve verimliliklerinde azalma riski oluşabilir.

9. Belediye danışma kurullarının etkin ve verimli bir şekilde çalışması sağlanmalıdır. Ne var ki, simgesel ve törenselliğin ötesine geçilebilmelidir. Danışma kurullarının etkin olamama nedenleri -ister ekonomik ister siyasi olsun- aşılabilmelidir. Nitekim 2-3 aydır toplanamayan örnekler görülebilmektedir. Bu tür aksaklıklar giderilmeli ve kurul sistemi, kişisel olmaktan çıkarılıp kurumsallaştırılarak sürdürülmelidir. "Rasyonel yerel yönetim sistemlerinin oluşturulması", yetki ve sorumluluk alabilecek personelin yetiştirilmesi, "bölgesel kalkınma planları" yapılması, imar yetkisinin yerinde kullanımı, özelleştirmenin toplumsal yarara dönüştürülmesi" gibi konularda da belediye-üniversite işbirliği katkı sağlayabilir (Durak 1995:112-113).

⁷ örgütsel verimliliğin artırılması ve toplumsal bütünlüğün sağlanmasında, "grup dinamiği seminerleri" tarzında hazırlayıcı çalışmalara da gerek duyulabilir (bkz.: Öktem 1990).

10. Uygulama ihtiyaçlarından uzak eğitim programları, gerçek sektör ihtiyaçlarını göremeyebilmekte; kent merkezli program geliştirme ve uygulama faaliyetleri genellikle **yöresel personel ihtiyaçlarına** göre düzenlenememektedir. Yerel yönetimler, yöresel sanayi kuruluşları ve üst örgütleri ile sivil toplum örgütlerinin, **eğitim faaliyetlerine etkin katılımı** sağlanamadığı için üniversite-sanayi ve devlet işbirliği tam olarak gerçekleştirilememektedir (Gültekin 2003:2). Sanayi işletmeleri ile üniversitelerin işbirliği; kalkınmada, toplam kalitede, ürün standardının geliştirilmesinde katkı sağlayabilir. Yatırımlar; eğitim, sanayi ve üretim üçgeninde değerlendirilerek daha verimli hale getirilmelidir. Özellikle **eğitim politikalarına yapılan yatırımların üretimde de nasıl kullanılacağını** kapsayan fizibilite çalışmaları desteklenip projelendirilerek değerlendirilmelidir (Köse 2003: 2-3).

11. Günümüz koşullarında; mesleki eğitim etkinliklerini sınırlama politikasının sonuçları gözden geçirilerek, üniversitelerle eşgüdüm içerisinde, okul dışında mesleki, teknik ve toplumsal eğitimin özendirilmesi gerekmektedir. Bu konularda yerel yönetimlerin çeşitli üniversiteler ya da eğitim kurumlarıyla yürüttüğü eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması düşünülebilir. Özel dershanelerin Milli Eğitim Bakanlığınca (MEB) onaylı sertifikaları işe yerleştirmelerde geçerli olurken, belediyelerin verdiği eğitim sertifikaları, işe yerleştirmelerde geçersiz sayılabilmektedir (Gültekin 2003:5). Belediyelerin yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelerle işbirliği gerçekleştirebileceği alanlardan biri olan eğitim alanı, bireylerin gelişiminde kullanılabilir. Bu faaliyetlerin ve işbirliğinin önündeki engeller aşılabılır. Eğitimde ve sunulan hizmetlerde kaliteyi ve verimliliği sağlamak amacı ile iç ve dış denetim birimleri kurulabilir.

o

12. Belediye kadrosunda, bir kent için önemli hizmetler yapabilecek peyzaj mimarlığı kadrosu bulunmamaktadır. Peyzaj mimarları; kentlerin tüm planlarının hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görev almalı, bu konudaki yasal boşluklar doldurulmalıdır. Yeşil alanların planlama, uygulama ve kontrol düzeyi, park alanlarının nitelik ve nicelikçe geliştirilmesi ve bakımı çalışmalarını planlı bir şekilde yürütmelidir. Ayrıca; kent içinde yeşil dokunun ve piknik alanlarının oluşturulması, ağaçların gölge yapacak biçimde şekillendirilmesi, kaliteli çevre oluşturulması da peyzaj mimarları tarafından yapılmalıdır.

13. Belediyenin üniversitelerle ve diğer kurumlarla işbirliğini sağlayacak alanları belirten yasal düzenlemeler genişletilmelidir. Yasalar da yenilenmelidir. AB ile ilgili yasalar "toplumsal yarar" yönünde işlemelidir.

Hizmetleri aksatan yasal boşluklar giderilmelidir. Örneğin "Trafik ve Ulaşım Mühendisliği" kadrolarının oluşmasında, üniversitenin hazırlıkları kadar; belediyenin de istemleri ve katkıları önem kazanabilir.

14. Geçmişte yerel yönetimler modelimiz Fransa örnek olarak yeniden yapılandırılmış fakat bu düzenlemeler zamanla yenilenememiştir. Demokratik denge ve denetim açısından "toplumsal yapıyı tam olarak yansıtmayı amaçlayan; açık, şeffaf ve sorumluluk ilkeleriyle" işleyen yerel yönetimler modeli hedeflenmeli ve gereken siyasal, yönetsel, toplumsal, kültürel ve ekonomik adımlar bu doğrultuda atılmalıdır (Karaer ve Öktem 1991: 23-24). Üniversite ve belediye işbirliğinde de hizmetlerin niteliğini belirleyecek önemli bir etmen dürüst yönetim ilkesiyle "**yönetimde şeffaflığın sağlanması**"dır. Yönetici, önderlik yapmanın yanında bunun sorumluluğunu taşımayı da bilmelidir. Yönetim birimleri içerisinde güvenilir muhasebe denetim ve değerlendirme sistemleri geliştirilmelidir (Shafritz and Russell 2000: 326, 476). Rutin dış denetimler dışında, gerektiği durumda iç denetimin tam olarak yapılması sağlanmalı, yeterli bulunmadığı takdirde başka denetim türleri de gündeme getirilmelidir.

SONUÇ

Bu çalışmada incelenmeye çalışılan işbirliği modellerinin, Adana kenti gibi örneklerde de geliştirilerek uygulanabilmesi, Avrupa ülkeleri ölçeğinde toplumsal gelişim göstergelerine de erişebilmesine ortam hazırlayabilir. Yerel yönetim açısından ussal ve bilimsel kararların alınabilmesi, üniversite açısından ise evrensel bilimin yerel yönetime katkısı noktasında kesişen düzlemde, ortak çalışma ve işbirliğinin yararları görülebilir. OECD'nin toplumsal göstergelerinde; öz-yeterlik, eşitlik, sağlık ve "toplumsal bütünlük", geniş ve karşılıklı bağımlı sosyal politika alanı ölçü alınmaktadır. Bu ölçülerin gelişiminde de üniversite-belediye işbirliğinin katkılarıyla, toplumsal gelişime ivme kazandırmak mümkündür (OECD 2002).

Hizmetlerin etkin ve verimli olarak yerine getirilmesini sağlamak kent belediyelerinin en temel sorumluluğudur. Kentsel politikaların kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içerisinde belirlenmesini ve uygulanmasını sağlamada belediyeler ile birlikte üniversitelerin de katkısının sağlanması her alanda bütünsel kalkınmanın önemli bir adımı olabilir.

KAYNAKÇA

Adana Büyükşehir Belediyesi, **Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT): Adana İçin Bir Vizyon Belirleme Projesine Doğru**, Adana: 2002.

3030 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu.

Adana Büyükşehir Belediyesi Web Sitesi, <http://www.adana-bld.gov.tr>, 27 Mart 2003.

Adana Valiliği İl Turizm Müdürlüğü, **Adana Tanıtım Broşürü, Adana: Adana İl Özel İdaresi Müdürlüğü Yayını**, 1998.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Web Sitesi, <http://www.ankara-bld.gov.tr>, 31 Mayıs 2002.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı, **Ücretsiz BELTEK Teknik Eğitim Kursları Broşürü, 2001.**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı, **BELTEK Teknik Eğitim Kursları Broşürü, 2002.**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı, **BELMEK El Becerileri ve Meslek Edindirme Kursları Broşürü, 2003.**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Daire Başkanlığı, **Teknik Eğitim Kursları Bölüm ve Branş Açıklamaları Broşürü, 2003.**

ARZIK, Nimet. **Ak Altının Ağası: Hacı Ömer Sabancının Hayatı**, İstanbul: Faik Yolaç Ofset, 1985.

City Planners Department of Cape Town City Council, *A Vision for the Future of Metropolitan Cape Town*, 1 June 1993.

ÇUBUK, Mehmet. "Beşerileşmiş ve Sürdürülebilir Şehircilik ve Vizyon Oluşturmak İçin Düşünceler", 24.11.2001, **Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT): Adana İçin Bir Vizyon Belirleme Projesine Doğru**, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2002: 72-89.

Çukurova Üniversitesi Web Sayfası, <http://www.cu.edu.tr>, 2003.

DURAK, Aytaç. "Türkiye'de Yerel Yönetimlerin İdari ve Mali Sorunları Paneli", **Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma Sempozyumu**, İzmir Ticaret Odası: 1995, Yayın: 6: 110-114; 150-152.

Dünya Bankası, **"Subnational Statistical Capacity Building Training Seminar"**, Sinaia-Romanya: 14-18.10.2002.

EMREALP, Sadun. **Yerel Yönetim ve Bilgi Teknolojisi**, Ankara: Toplu Konut İdaresi ve Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği Doğu Akdeniz ve Ortadoğu Bölge Teşkilatı (IULA-EMME), 1993.

GÜLTEKİN, Gülnaz. "Matbaa Bilgi Bankası", <http://www.matbaaturk.org>, 25 Mart 2003.

Hacettepe Üniversitesi ve Keçiören Belediyesi. **Türk Belediyecilik Sempozyumu: Sağlıklı Modern Kentleşme**, Ankara: 13-14 Aralık 2003.

İNCE, Özdemir. "Avrupa Yumuktepe'den İhraç Edildi", **Hürriyet**, 7.3.2004.

KAHRAMAN, Leyla, M. K. ÖKTEM. "Üniversite-Belediye İşbirliğine Doğru: Kent Belediyelerinin Üniversite Gençliği ve Öğretim Elemanlarına Yönelik Hizmetleri", **Çağdaş Yerel Yönetimler**, Cilt: 11, Sayı:1: 73-108, Ocak 2002.

Kamu ve Yerel Yönetimlerde Açık Kaynak Kodlu Yazılımlar Konferansı, İstanbul: 17.10.2002.

- KARAER, Tacettin, M. Kemal ÖKTEM. "Fransa'da Yerel Yönetimler ve Valinin Yeni Konumu", **Mali Hukuk**, 31 Ocak-Şubat 1991: 18-24.
- KAYA, Güzin. "Avrupa Kentsel Sisteminin Tanımlanmasında Kullanılan Kriterler", 24.1.2002, **Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT): Adana İçin Bir Vizyon Belirleme Projesine Doğru**, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2002: 104-127.
- KOCABAŞ, Arzu. "Avrupa Mekansal Gelişme Perspektifi", 24.11.2001, **Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT): Adana İçin Bir Vizyon Belirleme Projesine Doğru**, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2002: 94-101.
- KÖSE, Erdoğan. "Matbaa Bilgi Bankası", <http://www.matbaaturk.org.>, 25 Mart 2003.
- MMBB. "Marmara ve Boğazlar", **Belediyeler ve Kent Sorunları Dergisi**, Sayı:20-25, İstanbul: 14, 1977.
- Microsoft **Adana Kuyumcular Yazılımı**, bilgi@varinindinamikleri.com, 17.11.2002.
- MENTEŞE, Nahit. "Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması", **Yeni Türkiye**, Sayı:4: 284-288.
- New South Wales Government Department of Planning, **Cities for the 21st Century: Building a Better Future in Brief**, 1995.
- OECD, **Society at a Glance: OECD Social Indicators**, 2002 Edition.
- ÖKTEM, M. Kemal ve L.Kahraman. "Üniversite-Belediye İşbirliği: Belediyeler Üniversiteler İçin Neler Yapıyorlar ve Neler Yapmalıdırlar?", Hacettepe Üniversitesi ve Keçiören Belediyesi, **Türk Belediyecilik Sempozyumu: Sağlıklı Modern Kentleşme**, Ankara: 13-14 Aralık 2003: 296-298.
- ÖKTEM, M. Kemal. "Grup Dinamiği Seminerlerinin Gereği ve Uygulanması Üzerine Notlar", **Hacettepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, 8,1, 1990: 33-45.
- SABANCI, Sakıp. **Rusya'dan Amerika'ya Gezdiklerim-Gördüklerim**, İstanbul: A4 Ofset, 1993.
- TODAİE, **İleti**, 13, Kasım 2002.
- TORTOP, Nuri. "Yerel Yönetim Anlayışında Gelişmeler ve Yerel Yönetimlerin Önemi", **Yeni Türkiye**, Sayı:4: 299-304, 1995.
- Uluslararası Yönetim Okulları ve Enstitüleri Birliği (IASIA), "Küreselleşme ve Yerelleşme Ekseninde Kamu Yönetimi: Öğretim ve Eğitim Uygulamaları", İstanbul: 17-20.6.2002.
- ÜNSAL, Fatma. "Adana Kentsel Düşünce Üretme Merkezi (AKDÜAT)", 19.7.2001, **Adana Kentsel Düşünce Üretme Atölyesi (AKDÜAT): Adana İçin Bir Vizyon Belirleme Projesine Doğru**, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2002: 55-68.
- YILDIZ, Mete. "Yerel Yönetimler ve Demokrasi", **Çağdaş Yerel Yönetimler**, Cilt:5, Sayı:4: 3-15, Temmuz 1996.